

Bryssel den 11 november 2019
(OR. en)

13398/19

JEUN 114
EDUC 449
SPORT 100
EMPL 561
SOC 741
DIGIT 166
SUSTDEV 163
CLIMA 295
ENV 914

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	En vision för ungdomsarbetet i Europa – klimatförändringar, ungdomar och ungdomsarbete - Riktlinjedebatt (Offentlig debatt i enlighet med artikel 8.2 i rådets arbetsordning) [förslag från ordförandeskapet]

Efter att ha konsulterat arbetsgruppen för ungdomsfrågor har ordförandeskapet utarbetat det bifogade diskussionsunderlaget, som ska ligga till grund för riktlinjedebatten vid mötet i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 21–22 november 2019.

Rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott)**Bryssel den 21 och 22 november 2019****- Riktlinjedebatt om ungdomsfrågor -*****”En vision för ungdomsarbetet i Europa – klimatförändringar, ungdomar och ungdomsarbete”*****- Diskussionsunderlag från ordförandeskapet -*****1. Klimatkrisen – den mest akuta globala frågan***

I 2018 års särskilda rapport från FN:s klimatpanel (IPCC) betonas starkt att den globala uppvärmningen bör begränsas till 1,5 °C jämfört med förindustriell tid för att undvika de allvarligaste följderna av klimatförändringarna. I maj 2019 offentliggjorde FN en global utvärderingsrapport om biologisk mångfald, där man hävdar att världen är medveten om att en miljon arter är utrotningshotade, vilket också är kopplat till klimatförändringarna. IPCC publicerade 2019 särskilda rapporter om klimatförändringar och mark samt om haven och kryosfären. Under de senaste åren har allmänheten blivit akut medveten om klimatförändringarna, som nu står högst upp på den politiska dagordningen världen över.

2. Klimatförändringarna – en central prioritering för Europeiska unionen

Europeiska unionen har konstant förespråkat ett alltmer ambitiöst tillvägagångssätt för att begränsa klimatförändringarna, och i dag är en av EU:s främsta prioriteringar att förebygga klimatförändringarnas farliga följder. EU har fastställt mål för minskade utsläpp av växthusgaser, en ökande användning av förnybar energi och större energieffektivitet fram till 2030. De huvudsakliga åtgärderna består av en kombination av ekonomiskt stöd och reglering. Enligt den senaste Eurobarometerundersökningen anser ungdomar att skyddet av miljön och kampen mot klimatförändringarna, tillsammans med utbildning och kampen mot fattigdom och sociala skillnader, bör vara EU:s främsta prioriteringar under de kommande åren.

På ungdomsområdet nämndes klimatförändringarna i kommissionens meddelande om EU:s nya ungdomsstrategi 2019–2027. Kommissionens mål var att strategin skulle rusta ungdomarna ”med livskunskap för att klara sig i en föränderlig värld” och ägna särskild uppmärksamhet åt ungdomar som lokala och globala aktörer. Man konstaterar att ungdomar ”är fast beslutna att ta itu med globala utmaningar, särskilt i fråga om målen för hållbar utveckling”. EU:s ungdomsstrategi 2019–2027 innehåller inga specifika rekommendationer om ungdomars roll vad gäller klimatförändringarna, utan syftar till att ”[u]ppmuntra ungdomar och ge dem de nödvändiga resurserna för att bli aktiva medborgare”. I de europeiska ungdomsmålen, som ingår i strategin och som bör inspirera EU:s beslutsfattare, konstateras det att samhället ”måste agera mot klimatförändringar och växande miljöhot”.

3. *Ungdomar: de första att agera*

Intressant nog var det, liksom med många andra samhällsförändringar, ungdomar som först höjde sina röster.

De klimatstrejkande ungdomarnas kampanj ”fredagar för framtiden” inleddes 2018, flera månader innan IPCC:s särskilda rapport offentliggjordes i oktober 2018. Ungdomarnas klimatstrejker spred sig snabbt över hela världen och började få uppmärksamhet i medierna. Tvärt emot förväntningarna om att demonstrationerna successivt skulle försvinna har allt fler ungdomarna anslutit sig. I september 2019 samlades mellan 6 och 8 miljoner klimatstrejkande demonstranter på 4 500 platser i 150 länder världen över. Dessutom har allmänhetens medvetenhet och den politiska debatten om klimatförändringarna nått rekordnivåer, särskilt i EU.

Ungdomars reaktion mot klimatförändringarna är ett utmärkt exempel på hur ungdomar har bidragit till att driva på den politiska agendan och utvidga ungdomsarbetets omfattning. Den framväxande situationen ger upphov till många nya frågor och överväganden.

4. Budskapet från ungdomarnas klimataktivism

Ungdomars klimataktivism är ett fenomen som utan tvekan förtjänar eftertanke, även i fråga om ungdomsarbete. Den första diskussionsfrågan är vilken typ av skyldighet eller budskap som förmedlas till samhället och beslutsfattarna genom att ungdomar, i stort antal och med spektakulär energi, konstant kräver en striktare klimatpolitik. I många länder har man lyssnat på ungdomarna, och politiker och beslutsfattare har lovordat dem, funnit deras anspråk legitima och lovat att kämpa mot klimatförändringarna – även om folket och politikerna överlag fortfarande är oeniga i frågan. Politisk uppmuntran är kanske inte alltid tillräckligt. Även om vuxenvärlden kan uppskatta och förstå ungdomarnas oro, händer det inte mycket när det väl är dags för reella uppoffringar i privatlivet eller i företagets förvaltning. Detta är kopplat till vad som kanske är ungdomsarbetets viktigaste uppgift: att motivera ungdomar att vara aktiva medborgare och att stödja deras tilltro till deltagande. De strejkande ungdomarna lägger ner mycket energi och har stora förhoppningar, och om detta inte leder någonstans, kan det få allvarliga följder för ungdomarnas tilltro till ett aktivt medborgarskap.

5. På väg mot nya metoder och utbildningar

Med hänsyn till de erfarenheter som gjorts vad gäller klimatförändringar och ungdomars politiska aktivism bör ungdomsarbetet bemöta ungdomarnas oro för klimatet, samtidigt som man noterar att deras åsikter går isär. Eftersom ungdomsarbetet gör det möjligt att nå ut till många ungdomar kan det uppmuntra dem att bli intresserade av klimatförändringar och miljötänkande. Ungdomsarbetare bör kunna prata om klimatförändringarna och vara medvetna om deras konsekvenser för människors liv och för miljön. Detta är inte bara en fråga om stöd till ungdomar som redan är aktiva, utan också en fråga om att verka för kritiskt tänkande och kreativitet, mänskliga rättigheter, demokratiska värden och aktivt medborgarskap, samt för att på nytt konceptualisera och kanske återupptäcka befintlig praxis inom ungdomsarbetet.

Det finns redan många metoder inom ungdomsarbetet för utbildning om natur och miljö, och icke-statliga organisationer som är inriktade på dessa områden. Äventyrsutbildningar och utomhusstudier har funnits länge inom ungdomsarbetet. Det finns ungdomscentrum med inriktning på undervisning i ekologi. I dagens situation, där ungdomar i allt högre grad tar upp ämnet med ungdomsarbetare, kan det vara rimligt att samla våra befintliga kunskaper om praxis och – med ungdomarnas hjälp – utveckla ny verksamhet och nya arbetsmetoder.

En annan fråga är hur man organiserar utbildning för ungdomsarbetare, så att de kan leva upp till ungdomarnas förväntningar. Denna nya situation skapar möjligheter till förnyelse av utbildningen. Omställningen till en mer hållbar värld kan bara uppnås om vi inte förlorar hoppet om att vi kommer att hitta alternativa lösningar. Ungdomars aktiva användning av digitala medier (sociala medier, konst, video) möjliggör alternativa klimatbilder som ökar medvetenheten om klimatförändringarnas effekter och ger förslag för att motverka dem.

6. *Att lära av ungdomars nya former av aktivt medborgarskap*

Skolstrejkerna mot klimatförändringarna visar att nya former av ungdomsinitiativ är på framväxt. Rörelsen är ingen ungdomsorganisation, den är inget politiskt ungdomsparti, den är inte organiserad genom ungdomsarbete, den är ingen mindre sammanslutning och den är ingen engångsföreteelse. Skolstrejkerna visar att ungdomarna hittar sina egna uttryckssätt, bara de är tillräckligt motiverade. Det kan vara till nytta för dem som deltar i ungdomsarbete att reflektera över sina egna aktiviteter och metoder mot bakgrund av ungdomarnas klimataktivism, samt över vilken typ av åtgärder som behövs för att komplettera de befintliga representationsmodellerna för ungdomars delaktighet så att de passar in i de nya formerna av aktivt medborgarskap hos ungdomar.

7. Klimatförändringarna och ungdomsarbetet – en sektorsövergripande utmaning

Klimatförändringarna är en bred samhällsfråga som berör både den offentliga och den privata sektorn och civilsamhället. Den sektorsövergripande ungdomspolitiken har funnits på agendan för ungdomsområdet under mycket lång tid och betonas i EU:s ungdomsstrategi 2019–2027. Det sektorsövergripande samarbetet om klimatförändringar måste ske på minst tre nivåer: europeisk, nationell och lokal. Inom EU har klimatåtgärder på ungdomsområdet potential att kopplas till åtgärder inom alla sektorer som arbetar med klimatförändringar. På regeringsnivå bör alla ungdomspolitiska klimatåtgärder kopplas till de respektive allmänna handlingsplanerna. Eftersom sektorsövergripande samarbete förefaller vara mest framgångsrikt på lokal nivå kan det vara lämpligt att skapa klimatrelaterad verksamhet som kopplar samman ungdomar, ungdomsarbete, andra relevanta sektorer (t.ex. skolor), miljöorganisationer, ungdomsorganisationer och intresserade privata företag. I det kommunala ungdomsarbetet kan ungdomstjänsterna fungera som medlare mellan ungdomar, deras verksamhet och beslutsfattarna. Ofta uttrycker ungdomar sin oro utanför de etablerade strukturerna för representativ demokrati, via sociala medier, digitala gemenskaper, konstnärliga uttryck, musik eller kollektiva rörelser (t.ex. skolstrejker), vilket också kan kräva ytterligare medling.

8. Frågor inför debatten

Mot bakgrund av ovanstående uppmanas ministrarna att reflektera över en eller flera av de följande tre frågorna (i högst tre minuter).

- 1. Hur kan vi stärka ungdomsarbetets kapacitet att bemöta nya utmaningar som ungdomar står inför på grund av klimatförändringarna?**
- 2. Hur kan ungdomsarbetet stödja ungdomar i deras klimataktivism och för att skapa en hållbar framtid?**
- 3. Klimatförändringarna är en sektorsövergripande utmaning. Hur kan ungdomssektorn agera som partner i det sektorsövergripande samarbetet?**